

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Sramotna kapitulacija pred Italijo

Vlada predloži Narodni skupščini v ratifikacijo nettunske konvencije — Splošno ogorčenje nad vladnim sklepom — Bodrero v Beogradu

— Beograd, 24. maja. Svoči se je povsem nepričakovano sestal ministrski svet in v enourni seji sklenil, da predloži Narodni skupščini ratifikacijo nettunskih konvencij. Zunanji minister dr. Marinković je bil pooblaščen, da predloži kralju v podpis tozadevni ukaz. Vest, da hoče vlada izvesti ratifikacijo teh konvencij, ki so naleteli v vsej naši javnosti na najodločnejši odpor, je izzvala povsod velikansko senzacijo. Politični krogi naglašajo, da pomeni to popolno kapitulacijo pred Italijo, ker je znano, da zahteva Italija ratifikacijo teh konvencij kot enega glavnih pogojev za podaljšanje prijateljskega pakta, ki poteče prihodnji mesec. Ne samo opozicija, marveč tudi vladni krogi priznavajo, da bi bil sedaj najugodnejši trenutek za primerno revizijo nettunskih konvencij. Zato je sklep vlade, da konvencije ratificira nespremenjene, ker je na podaljšanju prijateljskega pakta Italija prav tako interesirana kakor mi, tembolj prese- netil vso našo javnost.

Vedno bolj se radi tega utrjuje domneva, da gre vladi pri vsem tem le za to, da obrne pozornost široke javnosti v drugo smer, da na ta način prikrije svoj neuspeh s toliko poveličevanim inozemskim posojilom, pa tudi da pridobi na času, da bi skušala zaenkrat utrditi svoj zlasti zadnje dni zelo omajan položaj. Spriču vsestranskega odpora celokupne javnosti je malo verjetno, da bi Narodna skupščina konvencije brez nadaljnega ratificiranja. Vsekakor pa je pričakovati, da bo debata v skupščini zelo voharna. Največji odpor proti ratifikaciji nettunskih konvencij pričakuje vlada s strani KDK, a tudi v vrstah vladne večine so se že danes pojavljali glasovi proti temu načrtu vlade.

— Beograd, 24. maja. Danes je dopel semkaj italijanski poslanik general Bodrero, ki se je deli časa mudil v Rimu. Politični krogi sodijo, da je njegov prihod v neposredni zvezi s predstojajo ratifikacijo nettunskih konvencij in zaključkom pogajanj za podaljšanje trgovinske pogodbe.

To je izdajstvo prečanskih interesov!

Izjava Svetozarja Pribičevića o nameravani ratifikaciji nettunskih konvencij.

— Zagreb, 24. maja. Danes zjutraj je prispel semkaj g. Pribičević, ki potuje zvečer skupno z g. Račićem v Split in od tam v Dubrovnik na manifestacijski shod. G. Pribičević je sprejel vaša dopisnika in mu podal nekaj izjav o aktualnih vprašanjih. Glede pokreta med Davidovičevci v prečanskih krajih za prestop v KDK je g. Pribičević izjavil, da v prečanskih krajih demokratske stranke stvarno ni več in da je g. Davidovič v teh krajih samo še političen mrtvec. Nato se je g. Pribičević dotaknil sinočnega sklepa ministrskega sveta glede ratifikacije nettunskih konvencij in naglasil, da je ta sklep prišel povsem nepričakovano ter da bo vzbudil pozornost celokupne javnosti. Ne da bi se spuščal v podrobnosti tega vprašanja, je g. Pribičević naglašal, da pomeni ratifikacija nettunskih konvencij, če ne bodo istočasno rešena tudi vsa

ostala vprašanja, ki se tičejo naših odnošajev z Italijo, popolno kapitulacijo pred Italijo. Vsakdo si lahko misli, kakšen odmev bo odzval ta korak vlade v vsej državi, če bo izvedla ratifikacijo teh konvencij vlada, ki je sestavljena iz izrazito srbijansko-hegemonističnih strank.

Taka vlada ne bi smela prevzeti nase te odgovornosti, ker mora to v prečanskih krajih utrditi mnenje, da je vlada namenoma izdala interese prečanskih krajev Italiji. Sedanja vlada vsaj ne bi mogla in ne bi smela reševati tega vprašanja brez sporazuma z glavnimi strankami, ki predstavljajo celokupni naš narod. Ratifikacija nettunskih konvencij je tako važno in usodno vprašanje, kakor je bilo na mirovni konferenci določanje državnih meja. KDK bo v Narodni skupščini temu primerno zavzela svoje stališče.

Tudi muslimani so nezadovoljni

— Beograd, 24. maja. Sinočnja «Pravda» beleži v zvezi z napovedjo skorajšnje vladne krize vesti o naraščajočem nezadovoljstvu tudi med muslimani. Po informacijah «Pravde» so muslimani skrajno ogorčeni, ker se g. Vukičević ne drži sklenjenega sporazuma in doslej ni izpolnil prevzetih obveznosti. Zatrjuje se, da je tudi bivanje dr. Spaha v Bosni odnosno v Dubrovniku v zvezi z naraščajočo napestovito med muslimani in radikali. «Pravda» zatrjuje, da so postale razmere v vladni koaliciji tako napete, da lahko pride vsak čas do izbruha vladne krize.

BELGIJSKO ODLIKOVANJE DR. MARINKOVIČA

— Beograd, 24. maja. Včeraj je posetil zunanjega ministra dr. Marinkoviča belgijski poslanik ter mu izročil lento najvišjega belgijskega odlikovanja, reda Leopolda Velikega I. stopnje, s katerim je bil zunanji minister odlikovan povodom sklenitve trgovinske pogodbe med Belgijo in Jugoslavijo.

OBČINSKE VOLITVE V VARAŽDINU

— Varaždin, 24. maja. Glasom brzojavne odredbe notranjega ministra so razpisane nove občinske volitve za mesto Varaždin na dan 15. julija. Pri zadnjih volitvah je izšla SDS kot najmočnejša stranka, zdaj pa nastopi skupno s HSS in ti je večina že v naprej zagotovljena.

KDK STALNO NARAŠČA

— Subotica, 24. maja. Dilaška klub SDS in HSS tukajšnje pravne fakultete sta sklicala za v soboto dopoldne skupni sestanek, na katerem bo ustanovljen enoten klub KDK z enotnim vodstvom.

Vukičević ministri kandidat

— Beograd, 24. maja. Včeraj se je mudil v Beogradu predsednik zagrebske trgovske zbornice g. Vladimir Arko. Dopoldne je imel daljšo konferenco z g. Vukičevićem. Kakor znano, hoče g. Vukičević imenovati g. Arka za ministra brez portfelja kot zastopnika prečanskih gospodarskih krogov, ki naj bi obenem reprezentiral v vladi tudi Hrvate. Novinarjem je podal g. Arko popoldne izjavo, iz katere se da sklepati, da bi sicer prav rad postal minister, da pa zaenkrat nima mnogo izgledov. Zvečer je g. Arko odpoval po lastnem zadržilu v Prago.

POLET AEROPLANOV NAD MESTI

— Zagreb, 24. maja. Društvo hišnih posestnikov v Zagrebu je poslalo mestni občini vlogo, v kateri zahteva, naj magistrat prepove nad mestnim pomerjem polet aeroplanov. V vlogi navaja društvo, da polet aeroplanov nad mestom ogroža ne le življenje meščanov, marveč tudi hiše in drugo imetje, povzroči pa tudi lahko težke nesreče, ker se lahko pripeti, da letalo podere elektrovođe visoke napetosti in potrga brezjavne in telefonske napeljave.

DEFRAVDANT BLAŽIČ OBSOJEN.

— Gorica, 24. maja. Včeraj sta se pred tukajšnjim sodiščem zagovarjala Robert Blažič in njegova žena Režika, ki sta lani poneverila zagrebskemu trgovcu Mautnerju okrog 360.000 Din italijanske oblasti so ju na podlagi tiralice zagrebske policijske direkcije aretirale v Kostanjevici pri Kanalu. Blažič je bil obsojen na dve leti ječe in 5000 lir globe, njegova žena pa na 10 mesecev in 500 lir globe.

Konec srbijanskih strank v prečanskih pokrajinah

Popolno razsulo Davidovičeve demokratske stranke v prečanskih pokrajinah. — Demokrti v masi prestopajo v KDK. — Nervoznost v vladnih krogih od dne do dne narača. — Vlada je izgubila v prečanskih krajih vsak vpliv.

— Beograd, 24. maja. Pokret nezadovoljnih demokratov na Hrvaškem in v Slavoniji tvori predmet zanimanja vseh političnih krogov. Sklep celih organizacij, da izstopijo iz demokratske stranke, se tolmači splošno kot predznak popolnega razkola te stranke v prečanskih krajih. Vse kaže, da bo Davidovičeva demokratska stranka postala tudi na zunaj to, kar je sedaj že v resnici, to je izrazito srbijanska stranka. Politični krogi smatrajo to za izredno važen dogodek, ker ne pomeni samo popolnega poraza Davidovičeve politike, marveč tudi sedanega režima, ki je v popolnem razpadu s pomnovanjem in interesi prečanskih krajev. Demokrti skušajo na zunaj sicer omalovaževati ta pokret, vendar pa v zaupnih krogih priznavajo, da je demokratska stranka v prečanskih krajih doživela in da pomeni to obenem konec razširjenosti srbijanskih strank na prečanske pokrajine. Včeraj in danes so se vršile v demokratskem klubu dolgotrajne konference demokratskih vrstov. Na katerih so razpravljali o tem, kako bi preprečili popolni razpad stranke. Nazirajo na so tako različna, da soloh ni prišlo do nikakovega sklepa, ker tudi večina prečanskih demokratskih poslancev ni zadovoljna z vodstvom stranke.

Še bolj, kakor pokret v Slavoniji in na Hrvaškem, vzemirja demokratske vrstne pokret v Dalmaciji, ki je zavzel že povsem konkretne oblike. Demokrti dubrovnikiški oblasti so že definitivno sklenili izstopiti iz Davidovičeve stranke in se priključiti KDK. To se bo na slovesen način izvršilo v nedeljo o priliki velikega manifestacijskega shoda KDK v Dubrovniku, za katerega vlada sedaj še tem večje zanimanje. Njegovemu vzhledu bodo sledili tudi demokrti v splitski oblasti.

Vodstvo demokratske stranke je sklenilo poslati na Hrvaško in v Dalmacijo svoje ljudi, da skušajo še v zadnjem času dovloti prilike. To prizadevanje pa bo, kakor zatrjujejo poznavalci razmer, ostalo brezuspešno, ker je nezadovoljstvo zavzelo že tak razmah, da ga ni več mogoče odpraviti z lepimi obljubami. G. Davidovič je imel v zadnjem času dovolj prilike, da se seznanil z zahtevami in željami prečanskih demokrtov, a je bil za vse slep in gluhi. Česar ni dosegel doslej, bo tem manj sedaj, ko se pojavlja tudi pri radikalnih vedno odličnejša akcija za prelom koalicije z demokrti.

Pokret med prečanskimi demokrti pa ni zadal hudega udara samo Davidovičevi stranki, marveč celokupnemu sedanjemu režimu. Vlada je baš v zadnjem času začela kazati vsaj navidezno zanimanje za prečanske kraje in pripravljala razne načrte, da bi dobila v teh krajih trdnjša tla. Obsodba Davidovičeve politike je obenem obsodba sedanjih vlade in znači manifestacijo politike KDK in odobravanje njene akcije proti sedanjemu režimu.

Razumljivo je, da je zavladalo v beograjskih političnih krogih radi tega veliko razburjenje. Vlada si ni na jasem, kaj naj ukrene, da ta pokret paralizira, tem manj, ker so vse njene dosedanje akcije, da pridobi prečanske kraje, ostale brezuspešne. Vrhu tega pa so razmere v vladni koaliciji sami take, da ni niti misliti na skupno akcijo, marveč je vsaka stranka v stahu za svoje pozicije. Zato napestost med njimi stalno in rapido narašča. Politični krogi z največjim zanimanjem pričakujejo nadaljnji razvoj dogodkov ter računajo s skorajšnjimi in dalekosežnimi spremembami v notranjepolitični situaciji.

Izzivanje italijanskega konzula v Splitu

— Split, 24. maja. Minister n. r. in narodni poslanik dr. Prvoslav Grisogono je odposlal včeraj zunanjemu ministru pismeno vprašanje glede nezaljšaneja postopanja italijanskega konzula v Splitu. Italijanski konzul Castagnetti je prišel 20. t. m. k lastniku kina Karamanu in zahteval, naj ne igra nekega newyorškega filma, oziroma da mu dovolj cenzura tega filma. Poslanec dr. Grisogono naglašja, da to postopanje italijanskega konzula ni samo nekorektno in nedostojno, temveč da se uvaža v Dalmaciji poseben upravni sistem, ki ni v skladu s suverenostjo naše države. Zato vprašuje zunanjega ministra, ali mu je znano postopanje italijanskega konzula v Splitu in ali je pripravljen zavrniti njegovo vmešavanje v notranjo upravo naših oblasti. Končno ga vprašuje, kaj namerava ukreniti, da dobi naša država zadoščenje in da se taki slučaj ne bodo ponovili.

ZDRAVSTVENO STANJE DR. ŠVEHLE

— Praga, 24. maja. Današnji uradni bulletin o zdravstvenem stanju ministrskega predsednika dr. Švehle ugotavlja: Poslabšanje preteklega tedna se pojavlja kot slaba revidiva bolezn, ki pa zopet normalno pomenjuje. Bolnik ni imel novih bolečin in tudi srce in ledvice delujejo normalno. Pritisk na prsi polagoma pojema. Zelodec prenaša tekočo vsebino. Zila 68, dihanje 20, nobene otekline. V seču ni beljakovin. Med boleznije se bolniku vidni poslabšal. Njegovo stanje ni obupno.

ODPRAVA SMRTNE KAZNI V ČSR

— Bratislava, 24. maja. Češkoslovaški minister pravde, ki se mudi tukaj na inspekciskem potovanju, je novinarjem izjavil, da bo na Češkoslovaškem z uveljavljenjem novega kazenskega zakona odpravljena smrtna kazen. Novi kazenski zakon predvideva smrtno kazen samo za slučaj prekega sode. Tudi doslej je bila smrtna kazen na Češkoslovaškem izvršena le v zelo redkih slučajih in je bilo 99% pravomočno na smrt obsojenih, pomiloščtenih.

RUDNIŠKA NESREČA

— Newyork, 24. maja. V Harlanu, v državi Kentuky je nastala v nekem premogovniku velika eksplozija. 25 rudarjev je bilo zasuhtih. Dosedaj so izkopali nekaj trupel, dočim jih 15 še pogrešajo.

Iz seje ministrskega sveta

— Beograd, 24. maja. Na svoji včerajšnji seji je ministrski svet razpravljao o zaščiti papirja v naši državi. Definitiven sklep ni bil sprejet. Razpravljalo se je tudi o čl. 359. finančnega zakona za leto 1928-29, ki določa, da aktivni državni uradniki ne morejo biti člani upravnih odborov državnih ali državni podrejenih denarnih zavodov in podjetij. Na predlog ministra za kmetijstvo je bil določen komite ministrov, ki bo v podrobno stih izdelal in ministrskemu svetu predložil načrt enotnega postopanja v vseh ministrstvih pod pogojem, da morajo ministrstva v enem mesecu izvršiti določbe čl. 359. V ta odbor so bili imenovani ministri pravde, financ, javnih del, ver in kmetijstva. Komite se sestane 29. t. m. ob 9. dopoldne v kabinetu ministrstva za kmetijstvo. Razen tega so bili odobreni na seji ministrskega sveta tudi nekateri krediti. Tako je bilo odobreno prometnemu ministru za sklenitve pogodbe z neko berlinsko tvrdko v svrhu montaže železniške delavnice v Kraljevu 20,857.659 Din, nadalje za nabavo tračnic na progi Kraljevo—Raška (prvi obrok), Prokuplje—Pločnik—Koršumja ter Bitolj — Prilep 99.618 anglskih funtov in 14,761.30 Din.

Napad na poštni avto

— Bitolj, 24. maja. Sinoči okrog 20. je bil izvršen na potu med Bitoljem in Resanom v bližini Čelepa napad na poštiski avto. Ko je avtomobil, v katerem so bili trije duhovniki in 4 trgovci, privozil v bližino gozda, je skočilo na cesto 7 kačakov, ki so začeli streljati na avtomobil. Sofer je avto tako ustavil, nakar so napadalc, med katerimi so nosili 4 orožniške uniforme, 3 pa armavstsko narodno nošo, izvršili telesno preiskavo vseh potnikov ter jim pobrali vse, kar je imelo količkati vrednosti. Nato so soferja in poštne odvedli v bližnji gozd, avto pa pustili na cesti. Dve ma trgovca se je končno presrečilo, da sta v temni noči pobegnili in obvestila o napadu oblasti. Veliki župan je takoj odredil zasledovanje napadalcev, o katerih ni duha ne sluha. Domneva se, da gre za toplotno slovitega kačaka Rize Bilušica, ki že del časa ropa v bitoljski okolici in se zna pred zasledovalci spretno umikati. Oblasti sumijo, da ima zatočišče v neposredni bližini albanske meje na albanskem ozemlju.

Afera s strupenim plinom

— Berlin, 24. maja. V tukajšnjih krogih so razširjene vesti, da bo Anglija na prihodnjem zasedanju Društva narodov, ki se bo vršilo začetkom junija, spravila na dnevni red tudi znano katastrofo v Hamburgu, kjer je eksplodiral skrajno strupeni plin fosgen, ki ga je uporabljal Nemčija v svetovni vojni. Po mirovni pogodbi je izdelovanje tega plina v Nemčiji prepovedano. Pričakuje se, da bo Društvo narodov uvedlo preiskavo.

Današnji »Vorwärts« pa poroča, da upravnemške države obrambe ni s to afero v nobeni zvezi. Plin je izdelovala tvrdka Stolzenberg po naročilu sovjetske Rusije. Tvrdka je zgradila tovarno za izdelavo tega plina v sovjetski Rusiji, vendar pa tovarna še ni začela obratovati. Po pogodbi pa je morala tvrdka v določenem roku prišteti z dobavo plina za sovjetsko armado. Zato je začela izdelovati plin v Nemčiji in ga v tankih pošiljavala v Rusijo ... (Glej tudi članek na 4. strani.)

Ali že imate Album slovenskih književnikov? — Naročite ga pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 0—22.93, Berlin 13.59—13.62 (13.605), Bruselj 0—7.929, Budimpešta 0—9.927, Curih 1093.5—1096.5 (1095), Dunaj 7.98—8.01 (7.995) London 0—277.7, Newyork 56.73—56.93 (56.83), Pariz 0—223.72, Praga 168.04—168.84 (168.44), Milan 298.25—300.25 (299.25).
Efekti: Celjska 158 den., Ljubljanska Kredita 128 den., Praštediona 840 den., Kreditni zavod 157 — 175, Veveče 105 den., Ruše 265 — 280, Stavbna 56 den., Sešir 105 den.
Lesni trg: Tendenca čvrsta. Zaključeni so bili 4 vagoni, in sicer 1 vag. tramov, po notki kupca, 100 vag. meja po 300 in 3 vag. trdih drv, 100 vag. meja po 19.
Deželni pridelki: Tendenca nespremenjena. Zaključeni ni bilo.
ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Dunaj 799.5, Berlin 13.605, London 277.47, Milan 299.25, Newyork 56.83, Pariz 223.73, Praga 168.44, Curih 10.95.
Efekti: Vojna škoda 450.
INOZEMSKE BORZE.
— Curih: Beograd 9.1325, Dunaj 73.03, Berlin 124.25, Praga 15.38, Milan 27.335, Pariz 20.43, Newyork 519, London 25.335.

A. Grieg:

Pompej Ivanovič se ženi

V času naše povesti je imel Pompej Ivanovič, uradnik N-ske gubernijske uprave, na grbi štiri križe z repom. Kako dolg je bil ta rep, Pompej Ivanovič sam ni vedel, ker je že davno nehal šteti svoja leta. Saj je vseeno, če je človek eno leto starejši ali mlajši. Resnici na ljubo pa moramo ugotoviti, da Pompeju Ivanoviču po najskromnejših računih ni bilo izpod 45 let. Ne glede na to solidno starost se je pa počutil Pompej Ivanovič čilega in zdravega tako, da bi se ne ustrašil nobenega dvajsetletnega fanta. Bolan ni bil nikoli, jed mu je imenitno teknila, a kar se tiče razpoloženja in bodrosti, je treba priznati, da je bila naravnost izvrstna.

Pompej Ivanovič je bil kljub solidni starosti samec, dasi je bil že šestkrat do ušes zaljubljen. Toda oženiti se nikakor ni mogel. Vedno ga je kaj oviralo. Zdej mu je primanjkovalo denarja, zdaj mu je bila v napatje prirojena sramežljivost, zdaj zopet so mu delala skrbi leta. Tako se je naš dobri Pompej Ivanovič polagoma sprijaznil z mislijo, da ostane vse življenje samec. Nehal je misliti na ženske in sanjati o udobnem domačem ognjišču. Vse bi bilo v redu in Pompej Ivanovič bi bil rešen zakonskega jarma, da se ni nekega lepega dne nepričakovano sedmič in zadnjič zaljubil v deklino Pinovo.

Evo, kako se je vnela sedma ljubezen Pompeja Ivanoviča.

Med stanovskimi tovariši Pompeja Ivanoviča je bil tudi uradnik Sergej Petrovič Pinov, s katerim sta bila dobra prijatelja. Pinov je bil tipičen uradnik. Redno je hodil na službo in redno je tiral, da ga tare naduha. Toda ne glede na to, bi bil najbrž še dolgo živ, da se ni nekega lepega dne prehladil tako hudo, da je moral v posteljo. Kakšna bolezen ga je priklenila na bolniško posteljo, ve sam bog. Toda to ni važno. Pač pa je važno, da je bolehal dober teden, potem je pa sklenil dati dolini solz slovo in se preseliti v boljše bodočnost. Nič ni rekel, nič ni dejal, v zid se je obrnil in bilo je po njem. Kakor bi trenil z očesom ga je pokosila smrtna kosa. Še poslovil se ni od prijatelja, da bi ga šment. Zapustil je globoko žalujočo vdo-

vo in potrto žalosti osemnaestletno hčerko. Težke misli so rojile Pompeju Ivanoviču po glavi, ko je spremljal prijatelja na zadnji poti. Kar zaplakal bi bil na ves glas, da ga ni bilo sram. Kaj pa preke ljudi, — si je mislil in zrl nepremično pred se. Tak dedec, pa se cmeri vpricho ljudi za prazen nič. Saj .nu še bratranec ni bil, pokojni Sergej Petrovič. Ne spodobu se torej, da bi pretakal solze za njim in delal konkurenco nesrečni vdovi, potrto globoke žalosti in to in ono, kar spada k tako žalostnemu dogodku v življenju solidne meščanske rodbine.

Toda ko je stal naš dobri Ivanovič na pokopališču ob svežem grobu, kamor so grobarji spuščali krsto s prijateljevi zemskimi ostanki, ga je stislo nekaj za srce in ni se mogel premagati, da bi mu ne kanilo iz oči nekaj slanih kapljic. Ni se pa cmeril od žalosti ali pod težo bridke izgube, kajti zdelo se mu je, da je prijatelj rešen vseh nadlog in da se mu godi v nebeškem kraljestvu dobro. Zaplakal je iz sočutja s samim seboj. Naenkrat se je storiło Pompeju Ivanoviču bridko pri srcu in čutil je, da še nikoli ni bil tako sam na svetu. Imel je prijatelja, skupaj sta ometala pajčevine po pisarniških kotih, skupaj premetavala zaprašene akte in skupaj dremala za pisalnico mizo, če ju predstojnikovo oko ni videlo. Zdej ga pa ni več in ne vrne se, da bi mu pomagal prenašati nadloge uradniškega stanu.

— Evo, — je pomislil ubogi Pompej Ivanovič, — Pinova spremljata na zadnji poti žena in hči, a kdo, ljudje božji, bo spremljal mene, ko mi odbije zadnja ura? Kdo bo pretakal solze nad mojim grobom? Živ krste me ne bo pogruščal. Še veseli bodo, da sem se jim umaknil.

In ko je tako razmišljal o svoji bridki usodi, se je tako zasmilil sam sebi, da so mu pri tekle debele solze iz oči.

Pinova smrt je pa imela za Pompeja Ivanoviča tudi dobro stran. Zbližala ga je namreč z rodbino pokojnega prijatelja. Začel je pogosto zahajati k Pinovim, spočetka ga je gnala plemenita želja, da potolaži žalujočo vdovo in siroto hčerko. Sčasoma se je pa vdove in njene hčerke navadil, kakor se je navadil zaprašenih aktov. Stvar se je razvila tako daleč, da se je obema tožilo po njem, če ga nekaj dni ni bilo. K Pinovim mimo Pompeja Ivanoviča skor nihče ni zahajal in vdova je občevala z zunanjim

svetom večinoma samo z njegovo pomočjo. Tako je postal priletni samec kmalu v rodbini neobhodno potreben in kaj čuda, če je poznal samo dve poti — eno v urad, drugo k Pinovim. Pompej Ivanovič je hodil na trg po krompir, salato, jajca in drugo tako robo, vdova ga je pošiljala po skromno pokojnino, iz mesta ji je nosil vedno sveže novice. skratka, koncem koncev je bil Pompej

Ivanovič pri Pinovih domač. Brez njega si vdova ni mogla misliti življenja. Ne da bi morda kdo mislil, da ji je srce narokovalo odpreti mu na stežaj vrata. Ne. Razmere so bile take, da se je morala zateči k njegovi postrežljivosti. In Pompej Ivanovič je imel tako dobro srce, da ni odrekel vdovi nobene prošnje. Vse bi bil storil za njo, v ogenj in vodo bi skočil, če bi mu velela. (Konec jutri.)

Senzacionalno ozadje eksplozije v Hamburgu

10 mrtvih, 230 zastrupljenih, 600 ljudi brez strehe. — Nemška tovarna je dobavljala strupene pline sovjetski Rusiji. — Francija zahteva strogo preiskavo.

V hamburškem pristanišču je nastala v nedeljo strahovita eksplozija, ki je zahtevala več človeških žrtev. Eksplozirali so fosgenovi plini v skladišču kemične tovarne Stolzenberg, v kateri so med vojno polnili s temi plini granate. Med pristaniškim delavstvom je nastala nepopisna panika, ko se je pojavil nad pristaniščem oblak strupenega plina. K sreči je deževalo, sicer bi bila katastrofa še večja. Kljub temu je podleglo strupenemu plinu že 10 oseb, a 90 težko bolnih so prepejali v bolnice. Oblasti so takoj naročile iz Berlina maske za delavce, ki so bili odrejeni, da preprečijo širjenje strupenih plinov. Mnogo zastrupljenih se bori v bolnici s smrtjo. Vse hiše blizu pristanišča so morali izprazniti tako, da je ostalo 600 ljudi brez strehe.

In ugotovili, da se širi po pristanišču strupeni plin. Gost oblak zelenkastega plina je kmalu objel skladišče in okolico. Nastala je nepopisna panika. Iz vseh hiš so bežali alarmirani stanovalci na vse strani. Veter je pihal proti jugovzhodu in glavni tok strupenega plina je šel v tej smeri.

V akcijo so stopili gasilci, policija in vojaštvo. Kmalu se je izkazalo, da oblasti ne morejo opremiti gasilcev in vojaštva z maskami, ker so jih imele zelo malo. Proti fosgenu so se rabile med vojno posebne maske, ki jih pa v Hamburgu niso imeli. Naročiti so jih morali brzojavno šele iz Berlina. Kmalu po eksploziji je zahteval strupeni plin devet žrtev in sicer štiri gasilce in pet policistov.

Strupeni plin se je širil v nedeljo zvečer proti Hamburgu, zlasti proti gozdovom blizu znanega zabavišča »Goldene Wiege«. Tu je omedlelo mnogo ljudi, ki so jih v zadnjem hipu rešili. Vojaštvo državne obrambe je bilo tako mobilizirano, toda pomagati ni moglo dosti, ker ni imelo mask. Nad mestom je ležala gosta megla, ki je znatno omejila katastrofo. Če bi ne bilo megle, bi imela eksplozija grozne posledice. Druga sreča v nesreči je bila, da je začelo proti večeru deževati. Najbolj so bili prizadeti prebivalci Wilhelmsburga. V vseh okrajih tega mesta je imela eksplozija težke posledice. V Wilhelmsburgu se je vršila v nedeljo nogometna tekma, med katero so igrači in mnogi gledalci nenadoma omedleli. Omedlelo je tudi mnogo ljudi v kirchs-

dorfskem okraju, kjer se je vršil volilni skrutniji. V neki volilni dvorani so začeli omedlevati zaupniki in skrutniji so morali prekiniti.

Eksplozija je nastala v skladiščih, iz katerih so pošiljali fosgen sovjetski armadi. Izdelovalci in pošiljalci so ga seveda tajno. Socialnodemokratski list »Hamburger Echo« piše o tvrdki Hugona Stolzenberga, da je že leta 1923. sklenila posebno pogodbo glede dobave strupenih plinov neki sorodni tvrdki izven Nemčije. Tvrdka se je zavezala dobavljati strupene pline in organizirati dotično tovarno za izdelavo granat, napolnjenih s strupenimi plini. Pogodba je bila leta 1924 izpolnjena, toda kmalu je prišlo med obema tovarnama do nesporazuma, ki ga je morala poravnati posebna komisija. Tvrdka Stolzenberg je prišla v plačilne težkoče in morala je prodati ves inventar. Tvrdka, s katero je imela poslovne stike, je figurirala v pogodbi kot trgovska in industrijska družba v Mittenbergu Nemške oblasti pa nočejo povedati, kakšna je ta tvrdka in kaj izdeluje. V pogodbi so odstavki, ki govorijo o deponiranju gotovih izdelkov na ruskem ozemlju. Iz tega sledi, da je bila Stolzenbergova tovarna v poslovnih stikih s sovjetsko Rusijo. Znani strokovnjak na polju strupenih plinov prof. Fritz Haber je izjavil, da se izdeluje v Nemčiji sedaj zelo malo fosgena, ki se rabi v neznačajnih količinah za izdelavo gotovih barv. S tem plinom je treba ravnati skrajno previdno, ker je zelo nevaren, kajti že pol grama fosgena, razpršenega v enem kubičnem metru zraka, povzroči neizogibno smrt.

»Morningpost« poroča, da zahteva jo francosk politični krogi preiskavo v zadevi hamburške eksplozije, ki naj bi jo vodilo Društvo narodov. Preiskava mora dognati, je-li more nemška industrija v kratkem času izdelati večje količine strupenih in eksplozivnih plinov. Francoski tisk označuje hamburško eksplozijo kot zelo sumljiv pojav.

Po zadnjih poročilih iz Hamburga posledice katastrofe še niso v celoti zjane. Obiasti so napele vse sile, da zajezijo širjenje strupenih plinov, kar se jim pa ni posrečilo. Doslej je obolelo na zastrupljenju s plinom že 230 oseb.

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinaralce). Revizijska pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno 51-T

Prijetno bivanje

Vam nudí lepo slikano in pleškano stanovanje, katero naj vam preskrbi tvrdka Josip Maru, Dunajska cesta 9, pisarska in slikarska delavnica: 958

Stanovanje

1-2 sob, kuhinje in pritiklini hče mirna uradniška družina v stari ali novi hiši. Vselitev 1. junija event. tudi pozneje. Ponudbe na upravo Slov. Nar. e pod »Zračno 1000«.

Za zmeren honorar

prevzamem razna naročila za DUNAJ. Odpotujem v soboto. Pisemne ponudbe pod »Kulantno 1012« na upravo »Slov. Nar. e.«

Za poletno sezono

se priporoča trajno kodranje, vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah.

M. PODKRAJŠEK, frizer za dame in gospode, Ljubljana, Sv. Petra cesta. Telefon 3385.

Občina Ljubljana Mestni pogrebni savod. Marija Zupančič, roj. Urbanek, Amalija in Rihard Zupančič naznanjajo v svojem in imenu ostalih sorodnikov tužno vest, da je danes preminul po dolgi bolezni oče, stari oče in tast, gospod Matija Urbanek. Pogreb se vrši v soboto dne 26. maja ob 14 uri iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 24. maja 1928. Žalujoči ostali

Občina Ljubljana Mestni pogrebni savod. Potrto globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš ljubljani in nepozabni oče, gospod Fran Barle ravnatelj mestnega vojaškega urada v pokoju dne 23. maja ob 18. uri po kratki, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 26. maja 1928 ob 4 uri popoldne izpred Mestnega doma na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 23. maja 1928. Žalujoči ostali.

50.000 Din Razgled. KDOR se ni poravnal vse naročnine v znesku Din 80— naj jo takoj nakaže! KDOR se ni naročnik, naj takoj pošlje celoletno naročnino, da bo deležen nagrad! Do 31. maja je čas!

Za krojače! NOVA VELIKA Za krojače Knjiga krojaštva za samouke o pri krojevanju moških oblačil A. KUNC, Ljubljana, Gosposka ulica 7. Zahtevajte opis knjige!

Prvo ljubljansko gasilno in reševalno društvo javlja tužno vest, da ga je danes za vedno zapustil njegov nepozabni organizator in častni član, tovariš Fran Barle magistratni ravnatelj. Pogreb dragega nam pokojnika se bo vršil izpred Mestnega doma v soboto, dne 26. maja t. l. ob pol 4. uri pop. Njegov spomin bo neprestano bdel nad nami in nas bodril k nadaljnjemu gasilskemu delovanju. V Ljubljani, dne 23. maja 1928. Prvo prostov. gas. in reš. društvo.

Umrl nam je ustanovitelj in starosta »Jugoslovanske gasilske zveze«, ravnatelj Fran Barle. Pogreb našega nepozabnega voditelja in tovariša bo v soboto, dne 26. maja t. l. ob pol 4. uri popoldne izpred Mestnega doma. Slava njegovemu delu, ki nam zapušča trajen spomin in vzpodbudo! V Ljubljani, dne 23. maja 1928. Jugoslovanska gasilska zveza.